

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Konjunktūras novērtējums mazumtirdzniecībā, automobiļu tirdzniecībā un remontā” (3-TKJ)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas **Oficiālās statistikas programmas** pielikuma 29. punktā (Konjunktūras apsekojumi).

Ikviens uzņēmums dati sniedz būtisku ieguldījumu konjunktūras rādītāju aprēķinā mazumtirdzniecības, automobiļu tirdzniecības un remonta nozarēs.

Konjunktūras rādītājus Latvijas valsts institūcijas, Eiropas Savienības (ES) institūcijas, starptautiskās organizācijas un citi datu lietotāji izmanto īstermiņa ekonomiskajai analīzei un prognozēšanai, un tie ir noderīgs papildinājums tradicionālajiem kvantitatīvajiem statistikas rādītājiem, jo ir pieejami ātrāk kā arī rada mazāku administratīvo slogu respondentiem.

Ekonomikas ministrija gatavo regulārus apskatus par Latvijas makroekonomisko situāciju, kas ietver arī konjunktūras rādītāju analīzi. No pārskata datiem iegūtos rādītājus ES Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts izmanto arī ES un eirozonas kopīgo konjunktūras rādītāju aprēķinam pakalpojumu nozarēs un kā

vienu no datu avotiem ekonomikas sentimenta rādītāja, darbaspēka izmaiņu gaidu rādītāja, ekonomikas nenoteiktības, kā arī darbaspēka uzkrāšanas rādītāja aprēķinam.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šo tiesību aktu:

- [Kopīgo saskaņoto Eiropas Savienības uzņēmumu un patērētāju apsekojumu programmu.](#)

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Apsekojuma rādītājiem atbilstošu administratīvo datu nav, taču, salīdzinot ar apsekojumiem, kuros jāsniedz dati par uzņēmumu skaitliskā izteiksmē, konjunktūras apsekojumi rada respondentiem būtiski mazāku administratīvo slogu, jo, atbildot uz apsekojuma jautājumiem, respondents sniedz tikai savu subjektīvo vērtējumu par tendencēm uzņēmuma darbībā, izvēloties vienu no piedāvātajiem variantiem.

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā iekļauj:

- Visus uzņēmumus, kuru pamatdarbība atbilstoši Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas Eiropas Kopienā 2. redakcijai (NACE 2. red.) ir mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu tirdzniecība vai remonts un kuru apgrozījumam ir būtiska ietekme uz šo nozaru rādītājiem.
- Pārējos minēto nozaru uzņēmumus apsekojumā iekļauj izlases veidā.

Izlases izveidošanas standarts:

- [Kopīgās saskaņotās Eiropas Savienības uzņēmumu un patērētāju apsekojumu programmas lietotāja rokasgrāmata](#);
- [Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812](#) "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

➤ Kur publicē oficiālo statistiku?

- Oficiālās statistikas portālā:
 - [Konjunktūras rādītāji](#)
- Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāta ([ECFIN](#)) tīmekļa vietnē

Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- Ekonomikas attīstības un sadarbības organizācija (OECD)

Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.